

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **V. T. A.**, zastoupena Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2015, č. j. MV-4076-5/SO-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 2016, č. j. 57 A 57/2015 – 57,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 2016, č. j. 57 A 57/2015 – 57, **se ruší.**

II. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2015, č. j. MV-4076-5/SO-2015, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 12.342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího právního zástupce Mgr. Marka Čechovského, advokáta se sídlem Opletalova 25, Praha 1.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně podala kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) ze dne 30. 6. 2016, č. j. 57 A 57/2015 – 57, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2015, č. j. MV-4076-5/SO-2015, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 12. 2014, č. j. OAM-2228-16/ZR-2014 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo podle § 77 odst. 1

písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušeno povolení k trvalému pobytu žalobkyně a byla jí stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území České republiky (dále jen „ČR“). Trvalý pobyt byl žalobkyni zrušen z důvodu, že pobývala mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců.

[2] Žalovaná se v napadeném rozhodnutí ztotožnila se způsobem posouzení všech okolností rozhodných pro zrušení povolení k trvalému pobytu, tak jak jej zvolil správní orgán v prvostupňovém rozhodnutí. Správní orgán I. stupně zjistil dobu nepřetržité nepřítomnosti žalobkyně na území přesahující 12 měsíců, kterou sama žalobkyně nijak nepopřela. Žalobkyně svůj pobyt mimo území ČR zdůvodňovala nepříznivým zdravotním stavem a jeho léčením. Žalovaná se shodla s názorem správního orgánu I. stupně, že doložené záznamy ošetřujícího lékaře ve zdravotní knížce, stanovená léčba i značné časové odstupy mezi jednotlivými návštěvami u lékaře, nepotvrzují, že by se žalobkyně po dobu svého pobytu v zemi původu léčila se závažným onemocněním, které jí téměř tři roky bránilo v návratu na území EU. Žalobkyně tak nedoložila takovou závažnost onemocnění, která by mohla být posouzena jako překážka ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Pro aplikaci podmínky přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně nebyla v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců podle žalované opora. Žalobkyně, její druh a nezletilý syn pobývali po dobu delší než 12 měsíců nepřetržitě mimo území EU, a i v jejich případě je dán stejný důvod ke zrušení platnosti jejich povolení k trvalému pobytu. Nemůže proto dojít z důvodu zrušení platnosti povolení k pobytu k jejich rozdělení. Všichni tři mohou získat nové oprávnění pobytu a zajistit si další legální pobyt v ČR. Porovnáním veřejného zájmu nad zájmem žalobkyně aktuálně setrvat na území ČR na základě povolení k trvalému pobytu, které však nebylo její osobou od 9. 9. 2011 do 11. 7. 2014 využíváno, je dána převaha zájmu veřejného. Požadavek na proporcionalitu rozhodnutí je proto naplněn.

[3] Žalobkyně v **žalobě** namítala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného stavu věci v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“) a správní orgány nezákonně přenesly na žalobkyni důkazní břemeno. Správní orgány nesprávně uzavřely, že v případě cestovních dokladů vydaných Vietnamskou socialistickou republikou se jedná o veřejné listiny dle § 53 odst. 3 s. ř. Žalovaná přitom vycházela pouze z tohoto jediného důkazu. Správní orgány neuznaly zákonné závažné zdravotní důvody bránící žalobkyni v návratu do ČR jako závažné důvody ve smyslu § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná dovodila souvztažnost § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a vyhlášky 274/2004 Sb., s čím žalobkyně nesouhlasí. Správní orgán měl nechat zpracovat znalecký posudek na posouzení závažnosti jejího onemocnění. Správní orgány byly podle žalobkyně povinny vypořádat se s přiměřeností zrušení povolení k trvalému pobytu žalobkyně, která v rámci povolení k pobytu pobývá v ČR již od roku 2002, na území pobývá i její manžel, nezletilé dítě a oba její rodiče. Pokud zákon o pobytu cizinců takovou povinnost správním orgánům neukládá, je správní orgán povinen s odkazem na článek 8 Úmluvy tento dopad zkoumat. Správní orgán pochybil, když nepředvolal žalobkyni k výslechu.

[4] Krajský soud v napadeném rozsudku nepřisvědčil žalobní námitce, že správní orgány vycházely z jediného důkazu, a to ze dvou cestovních dokladů. Správní orgány

vycházely nejenom z údajů v cestovních dokladech, ale i z výslechu žalobkyně a z její zdravotní knížky, dále z úředního záznamu ze dne 21. 7. 2014 a ze záznamů cizinecké evidence. Článek 11 tzv. Schengenského hraničního kodexu, účinného do 11. 4. 2016 zavedl domněnku správnosti záznamů v cestovním dokladu, které je možné vyvrátit, pokud státní příslušník třetí země předloží věrohodné důkazy o své přítomnosti. Žalobkyně záznamy v cestovních dokladech nijak nezpochybnila. Správní orgány tedy nepochybily, pokud vycházely při svém rozhodování ze záznamů uvedených v cestovních dokladech žalobkyně. K námitce týkající se dokazování zdravotních potíží žalobkyně, krajský soud konstatoval, že v tomto případě měly správní orgány obou stupňů omezený prostor k obstarávání důkazů nad rámec důkazů předložených žalobkyní. Bezesporu bylo v zájmu žalobkyně, aby sama předložila správním orgánům obou stupňů i jiné důkazy potvrzující její tvrzení o existenci překážky vylučující aplikaci § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, což však žalobkyně neučinila. Pokud správní orgány na základě provedeného dokazování zjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a neshledaly na straně žalobkyně závažné onemocnění dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, pak dle soudu nešlo o nezákonné přenesení důkazního břemene na žalobkyni. Tvrzení, že žalovaná dovodila souvztažnost pojmu „závažné onemocnění“ z § 77 odst. 1 písm. c) s onemocněními uvedenými v § 2 a § 3 vyhlášky č. 274/2004 Sb., o seznamu nemocí, které by mohly ohrozit veřejné zdraví, a seznamu nemocí a postižení, které by mohly závažným způsobem ohrozit veřejný pořádek, není správné. Napadené rozhodnutí na úpravě v uvedené vyhlášce nespočívá, pouze se o ní zmiňuje.

[5] K žalobní námitce, že správní orgány si měly nechat vypracovat znalecký posudek za účelem posouzení závažnosti onemocnění žalobkyně, krajský soud uvedl, že z doložených záznamů uvedených ve zdravotní knížce (doplněné o vyjádření žalobkyně při výslechu ze dne 1. 10. 2014) a z časových rozestupů mezi jednotlivými návštěvami lékaře nevyplývá, že by žalobkyně byla závažně nemocná. Žalobkyně nebyla nikdy hospitalizovaná. Navštívila lékaře jen čtyřikrát za více než dva roky a čtyři měsíce, přičemž mezi třetí návštěvou (dne 2. 2. 2013) a poslední návštěvou lékařského zařízení (dne 20. 4. 2014) uplynul více než rok a tři měsíce. Ani způsob léčby (tablety, injekce, léky proti kašli příp. bylinky a akupunktura) nesvědčí o závažném onemocnění. Ve shodě s žalovanou soud konstatoval, že ve správním řízení nebylo jakýmkoliv způsobem prokázáno, že by žalobkyně trpěla závažným onemocněním, které by vyžadovalo nepřetržitou léčbu či ohrožovalo její život či zdraví a objektivně jí bránilo v návratu na území ČR, resp. Evropské unie, dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Soud proto nepovažoval za nutné vypracování znaleckého posudku, neboť skutečnosti, jak je zjistil prvostupňový správní orgán, jsou dostatečně zjistitelné z podkladů ve správním spisu a k jejich posouzení není třeba odborných znalosti dle § 56 s. ř.

[6] Žalobkyně mimo jiné namítala také to, že žalovaná rezignovala na zkoumání dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Krajský soud se ztotožnil s vypořádáním žalované, která je názoru, že v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců taková podmínka zakotvena není, úprava citovaného ustanovení je speciální ve srovnání s § 77 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ze správního spisu plyne, že správní orgán 1. 10. 2014 provedl výslech žalobkyně, žalobní tvrzení, že správní orgán neprovedl výslech žalobkyně, tak není pravdivé. Z výše uvedených důvodů shledal krajský soud žalobu nedůvodnou a zamítl ji.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[7] Proti napadenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) **kasační stížnost,** a to z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a, b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud se podle stěžovatelky nevypořádal dostatečně a přezkoumatelně s uplatněnými žalobními námitkami. Rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné, když tento nedostatečně zjistil stav věci dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb. Správnímu orgánu byly doloženy zdravotní knížky stěžovatelky, které jasně prokazují, že na straně stěžovatelky existoval závažný důvod, pro který lze objektivně pochopit, že nemohla Vietnam opustit, neboť byla vážně nemocná a nebylo pro její zdravotní stav vhodné absolvovat tak dalekou cestu. Správnímu orgánu nepřísluší posuzovat bez odborného stanoviska, jak závažný byl zdravotní stav stěžovatelky, neboť onemocnění bronchitida a psychické problémy jsou důvody, pro které by návrat v době trvání potíží byl velkou komplikací.

[8] Stěžovatelka odkázala na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 8. 2015, č. j. 10 A 31/2015 - 38, v němž krajský soud konstatoval, že *„(z)e zjištěných skutkových okolností případu je krajský soud jednoznačně přesvědčen o tom, že onemocnění tuberkulózou a s tím související hospitalizace a následná ambulantní léčba představovaly pro žalobce závažný důvod, který mu znemožňoval navrácení se na území státu EU. Ovšem správní orgány neprovedly dostatečné dokazování v tom směru, aby jednoznačně postavily najisto, jak dlouho závažné onemocnění žalobce trvalo jako překážka jeho návratu a zároveň jako závažný důvod, po dobu kterého daná dvanáctiměsíční doba neběží a nemůže tedy uplynout.*“ Pokud chtěl správní orgán a soud řádně zjistit skutečný stav věci, měl přistoupit k důkladnému objasnění zdravotních problémů, které budou založeny na odborných vyjádřeních lékařů a znaleckém posudku. Správní orgán usuzoval závažnost onemocnění primárně na základě četnosti návštěv u lékaře, které však nejsou průkazným materiálem. Závažnost určitých onemocnění spočívá na délce nutného léčení, které v těchto případech bylo dlouhotrvajícím vyžadujícím klid a pravidelné braní léků. Případné cestování na tak dlouhou vzdálenost by bylo v rozporu s doporučením lékařů.

[9] Správní orgán délku doby pobytu stěžovatelky mimo území EU zakládá pouze na přechodových razítkách, která však nejsou průkazná, neboť ne každý stát EU, ač je to jeho povinnost, tak cestovní doklady těmito razítky opatřuje. Navíc správní orgán se nikde ve výslechu nedotazoval na přesnou dobu, od které byla stěžovatelka na území Vietnamu. Konkretizující otázky ze strany správního orgánu, na kterém leží důkazní břemeno pro správní řízení o zrušení povolení trvalého pobytu, nebyly položeny. Tudíž nelze bez dalšího konstatovat, že stěžovatelka byla od neurčité doby nepřetržitě na území Vietnamu.

[10] Ač byla stěžovatelka vyslechnuta dne 1. 10. 2014, tak provedení výslechu bylo nedostatečné v tom směru, že nebyl vůbec zjištěn případný nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života, takovýto výslech navíc není aktuální. Správními orgány nebyla posouzena otázka přiměřenosti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu ve vztahu k soukromému a rodinnému životu stěžovatelky a rovněž tak k důvodům, které k vydání rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu vedly. I samotné zrušení povolení k pobytu může svými důsledky (např. existenčním ohrožením cizince a jeho rodiny) za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že půjde o nepřiměřený zásah ve smyslu § 174a zákona o pobytu

cizinců. Ve věci však tyto okolnosti byly absolutně opomenuty, když příslušné orgány se spokojily toliko s konstatováním, že v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se požadavek zkoumání přiměřenosti rozhodnutí neobjevuje. Stěžovatelka má nezletilé dítě, které žije na území ČR od svého narození spolu se svou matkou a otcem, navštěvuje zde 4. třídu Základní školy H. v A., kde je plnohodnotným žákem se spoustou přátel, pilným studentem a neoddělitelnou součástí třídního kolektivu, jak vyplývá ze zprávy školy. Stěžovatelka s manželem na území ČR podnikají a všichni berou ČR jako svoji rodnou zemi, kde chtějí spolu žít. Zrušení trvalého pobytu stěžovatelky a její nucené opuštění ČR by pro ni vzhledem k přítomnosti manžela a syna na území ČR mělo nedozírné důsledky. Synovi stěžovatele je pouze 10 let, je materiálně i citově naprosto závislý na rodičích a nucené odloučení od nich z důvodu nepřiměřeného rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu by bylo nejen v rozporu se zákonem o pobytu cizinců, ale taktéž s Úmluvou o právech dítěte. Správní orgán postupoval v rozporu s ust. § 2 s. ř., neboť jednal v rozporu s mezinárodními úmluvami, které mají aplikační přednost.

[11] S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na část III. napadeného rozhodnutí, kde se k námitkám stěžovatelky podrobně vyjádřila. Žalovaná navrhla kasační stížnost stěžovatelky zamítnout.

[13] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 20. 9. 2016, č. j. 6 Azs 201/2016 - 35, přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **je zčásti důvodná.**

[16] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelka měla na území ČR od roku 2002 povolen trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny, konkrétně s jejími rodiči, s nimiž však již nyní od 18 let není v kontaktu. V roce 2005 se jí a jejímu druhovi narodil v ČR jejich syn.

[17] Stěžovatelka se dne 21. 7. 2014 dostavila na OAMP MV ČR v Karlových Varech k nahlášení nového cestovního dokladu a nového ubytování pro sebe a svého syna. V čestném prohlášení uvedla, že v září 2011 odcestovala na dovolenou do Vietnamu za svým druhem a synem, kteří tam postupně z ČR odjeli již v r. 2010, a pobývali tam u rodičů druha. Její druh byl v té době nemocný a syn tam chodil do školy. Ve Vietnamu zůstala, protože v lednu 2012 také onemocněla a léčila se tam. Stěžovatelka po onemocnění na začátku roku 2012 nejprve ve Vietnamu dostala od lékaře injekci, poté chodila na akupunktury, dostala také bylinky. Měla kašel a byla vyčerpaná. Hospitalizovaná však nebyla. Doložila údaje ze zdravotní knížky, konkrétně čtyři návštěvy lékaře, jinak chodila

k tradičním léčitelům. Postupně se cítila zdravotně lépe, ale léčitelé jí řekli, ať odcestuje, až bude tepleji. Měla také problémy psychického rázu. Ze zdravotní knížky vyplývá, že dne 15. 1. 2012 byla stěžovatelce stanovena diagnóza chronické onemocnění srdce, léčba injekcemi a tabletami. Dne 16. 9. 2012 jí byla stanovena diagnóza bronchitida, léčba injekcemi a léky proti kašli. Dne 2. 2. 2013 jí potom byla stanovena diagnóza deprese, léčba tabletami, dne 20. 5. 2014 diagnóza bolesti u poloviny levé strany hlavy, léčba tabletami. Stěžovatelka se na území Vietnamu zdržovala v době od 9. 9. 2011 do 11. 7. 2014, tj. 2 roky 10 měsíců a dva dny. Ze správního spisu dále také vyplývá, že nezletilý syn stěžovatelky je ve školním roce 2014/15 žákem třetího ročníku základní školy. Podle vyjádření stěžovatelky chodí na soukromé hodiny češtiny.

[18] Stěžovatelka označila jako jeden z důvodů kasační stížnosti nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, když namítala, že krajský soud se nevypořádal dostatečně a přezkoumatelně s uplatněnými žalobními námitkami. Rozhodnutí soudu je podle stěžovatelky nepřezkoumatelné, když tento nedostatečně zjistil stav věci dle § 3 s. ř. Nejvyšší správní soud nejprve posoudil napadený rozsudek z hlediska nepřezkoumatelnosti a dospěl k závěru, že je přezkoumatelný. Jeho odůvodnění je zcela srozumitelné, jsou z něj jasně seznatelné úvahy, jimiž se krajský soud řídil, a obsahuje vypořádání veškerých žalobních námitek. Napadený rozsudek nevykazuje žádné vady způsobující nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, veškerá citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) ani pro nesrozumitelnost (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130). Stěžovatelka tvrdí, že zdravotní stav měl být posouzen na základě odborných vyjádření doktorů a znaleckého posudku. Krajský soud však zdůvodnil, proč nepovažoval za nutné vypracování znaleckého posudku, a ani z tohoto důvodu nepovažuje Nejvyšší správní soud napadený rozsudek za nepřezkoumatelný.

[19] Podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění *ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec pobýval mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, pokud nebyla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí.*

[20] Z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatelka má na rozdíl od žalované a krajského soudu za to, že její pobyt mimo území EU byl odůvodněn závažným onemocněním, k posouzení závažnosti si měl správní orgán vyžádat znalecký posudek.

[21] Stěžovatelka odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 8. 2015, č. j. 10 A 31/2015 - 38. V tomto rozsudku dospěl krajský soud k právnímu závěru, že zákonem tolerovaná doba pobytu nepřetržitých dvanácti měsíců mimo území států EU podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neběží po dobu vzniku a trvání závažného důvodu v podobě závažného onemocnění, které brání cizinci v návratu. O dobu trvání tohoto závažného důvodu se tolerovaná doba dvanácti měsíců prodlužuje. Krajský soud v citovaném rozsudku dospěl k závěru, že správní orgány neprovedly dostatečné dokazování v tom směru, aby jednoznačně postavily najisto, jak dlouho závažné onemocnění žalobce trvalo jako překážka jeho návratu. Jednalo se však skutkově o odlišný případ, kdy byl žalobce hospitalizován a po ukončení hospitalizace docházel na pravidelné

prohlídky po třech měsících. Za účelem řádného zjištění skutkového stavu věci krajský soud v dané věci považoval za nezbytné opatřit překladem lékařskou knížku žalobce. S ohledem na to, že žalobce trpěl tuberkulózou, považoval krajský soud dále za nezbytné, aby správní orgán do spisu doplnil odborné stanovisko nebo znalecký posudek k otázce, jak probíhá tuberkulóza a její ambulantní léčba.

[22] V nyní posuzovaném případě byla součástí správního spisu předložená zdravotní knížka stěžovatelky. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem, že ze záznamů v zdravotní knížce neplyne, že by stěžovatelka trpěla závažným onemocněním, které by jí bránilo v návratu do EU. Stěžovatelka nebyla hospitalizována a lékaře navštívila pouze 4-krát v průběhu téměř tří let, přičemž léčba se podle zdravotní knížky omezila na tablety, resp. u první a druhé diagnózy na léky a injekce, dále stěžovatelka uvedla, že se léčila bylinkami a akupunkturou. Za těchto okolností není pochyb o dostatečném zjištění skutkového stavu a nebylo proto potřebné, aby si správní orgán k posouzení závažnosti onemocnění vyžádal znalecký posudek nebo odborné vyjádření. Z dlouhých časových rozestupů mezi návštěvami lékaře a z charakteru stanovených diagnóz je zřejmé, že stěžovatelka měla možnost vrátit se alespoň na krátkou dobu na území Evropské unie a zabránit tak aplikaci § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[23] Námitku týkající se skutečné délky doby stěžovatelky Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Stěžovatelka tvrdí, že přechodová razítka v cestovním dokladu nejsou průkazná. Nejvyšší správní soud se otázkou záznamů v cestovním dokladu zabýval např. v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 Azs 218/2015 - 51, v němž konstatoval: „*Schengenský hraniční kodex zavádí v čl. 11 domněnku správnosti záznamů v cestovním dokladu, kterou je možné dle odst. 2 téhož článku vyvrátit, pokud státní příslušník třetí země jakýmkoli způsobem předloží věrohodné důkazy, například v podobě jízdenky či letenky nebo svědectví o své přítomnosti.*“ Z této úpravy vycházel i krajský soud. Stěžovatelka se přitom žádným způsobem nepokusila vyvrátit domněnku správnosti těchto záznamů, tudíž je třeba informace plynoucí z cestovních dokladů považovat za pravdivé. Informace plynoucí z cestovního dokladu sama potvrdila během výslechu, kdy uvedla, že do Vietnamu odjela v září 2011 a do České republiky se vrátila až v červenci 2014. Pokud sama stěžovatelka údaje v průběhu správního řízení nezpochybňovala, naopak je potvrdila, nebylo nezbytné, aby správní orgán kladl další dotazy na přesnou dobu, od které byla stěžovatelka na území Vietnamu.

[24] Stěžovatelka dále namítala, že správními orgány nebyla posouzena otázka přiměřenosti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu ve vztahu k jejímu soukromému a rodinnému životu.

[25] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“), „[k]*aždý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.*“

[26] V rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, Nejvyšší správní soud posuzoval právní otázku, zda je povinností správního orgánu při vydávání rozhodnutí, jímž se ruší platnost povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, zhodnotit přiměřenost dopadu takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku zdůraznil, že v případě rušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců není v daném zákoně výslovně stanoveno zkoumání přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života (srov. bod 30). Dále konstatoval: „*Skutečnost, že zákonodárce do zákona výslovně nezakotvil nutnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nepovažuje Nejvyšší správní soud za náhodnou. Nastavení podmínek pro zrušení trvalého pobytu dle daného ustanovení je totiž takové povahy, že nutně nevyžaduje korektiv v podobě zkoumání přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců.*“ (srov. bod 33 a 34 citovaného rozsudku). K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 338/2016 - 39, ve vztahu k rušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

[27] V rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, Nejvyšší správní soud potom výše uvedené závěry doplnil, když konstatoval: „*Skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy*“.

[28] Podmínky § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení článku 8 EÚLP, takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Článek 8 EÚLP je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud stěžovatel v řízení o zrušení trvalého pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 EÚLP, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu 174a zákona o pobytu cizinců.

[29] V nyní posuzovaném případě se skutkové okolnosti případu zásadním způsobem liší od citovaného rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, neboť stěžovatelčin druh a nezletilý syn měli taktéž povolený trvalý pobyt, který jim byl zrušen ze stejného důvodu, přičemž řízení ve věci přezkumu zrušení jejich trvalého pobytu je u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 5 Azs 47/2016 a 5 Azs 46/2016. Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte by primárním hlediskem při jakékoli činnosti orgánů veřejné moci týkající se dětí měl být nejlepší zájem dítěte, jak vyplývá např. z rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva („ESLP“) ze dne 6. července 2010, Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku, stížnost č. 41615/07, bod 135. Nejlepší zájem dítěte neznamená, že je třeba

přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy, nicméně soudy členských států musí přiznat tomuto zájmu rozhodující význam. Při určení nejlepšího zájmu dítěte státy požívají prostor pro uvážení. Rozpor s článkem 8 Úmluvy nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů. (rozsudek ESLP ze dne 8. listopadu 2016, El Ghatet proti Švýcarsku, stížnost č. 56971/10, bod 46-47).

[30] Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že krajský soud k námitce nepřiměřeného zásahu rozhodnutí do soukromého rodinného života stěžovatelky odcitoval zdůvodnění napadeného rozhodnutí a s argumentací žalované se plně ztotožnil. Ze správního spisu přitom vyplývá, že stěžovatelka se již v odvolání domáhala posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života ve smyslu článku 8 EÚLP, a to s ohledem na svoji rodinnou a sociální situaci a míru integrace v České republice. Žalovaná porovnala veřejný zájem na regulaci přistěhovalectví se zájmem stěžovatelky setrvat na území, na základě povolení k pobytu, které však nebylo její osobou téměř tři roky využíváno, a dospěla k závěru o převaze zájmu veřejného. K podmínce přiměřenosti rozhodnutí však žalovaná pouze konstatovala, že tato v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zakotvena není a pro její aplikaci není v tomto ustanovení opora. Dále dopěla k závěru, že u druha a nezletilého syna je dán stejný důvod ke zrušení platnosti povolení k pobytu, proto nedojde k jejich rozdělení a narušení jednoty rodiny.

[31] Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že pokud stěžovatelka v řízení namítala nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 EÚLP s ohledem na její konkrétní rodinnou a sociální situaci, měla se žalovaná z tohoto důvodu zabývat otázkou, zda mohlo napadené rozhodnutí představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky bez ohledu na to, že zákon o pobytu cizinců v daném řízení posouzení přiměřenosti ve smyslu 174a tohoto zákona nevyžadoval. Žalovaná se nevypořádala ani s otázkou přiměřenosti rozhodnutí z hlediska nejlepšího zájmu nezletilého dítěte stěžovatelky, resp. nezabývala se otázkou, zda je v nejlepším zájmu dítěte zůstat s rodinou na území ČR, a pokud by tomu tak bylo, zda mohl nad tímto zájmem převážit nějaký konkurující veřejný zájem. Žalovaná tak zatížila řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, a z tohoto důvodu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud tedy z výše uvedených důvodů shledal kasační stížnost zčásti důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu. S ohledem na to, že v posuzovaném případě byly již v řízení před krajským soudem důvody pro to, aby bylo napadené rozhodnutí žalované zrušeno, Nejvyšší správní soud postupoval podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., a zrušil i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil zdejší soud ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán za přiměřeného použití § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

[33] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalované(ho), jak o nákladech řízení o

kasační stížnosti, tak i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatelka měla ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. jí tedy přísluší vůči žalované právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

[34] Stěžovatelka, uhradila soudní poplatek 5.000 Kč za podání kasační stížnosti a 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku (položka 19 a položka 20 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů). V řízení před krajským soudem uhradila 3.000 Kč za podání žaloby a 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku [položka 18 bod 2 písm. a) a položka 20 přílohy k zákonu o soudních poplatcích].

[35] Stěžovatelka byla v řízení před krajským soudem zastoupena nejprve advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem, poté advokátem Mgr. Markem Čechovským, a to následně i v řízení před Nejvyšším správním soudem. Proto jí náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[36] Náklady stěžovatelky za řízení o žalobě spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi za zastupování ve výši 2 x 3.100 Kč za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu], a dále paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 2 x 300 Kč za dva úkony právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelkou na její právní zastoupení v řízení před krajským soudem činí částku ve výši 6.800 Kč zvýšenou, vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelky je plátcem DPH, o částku 1.428 Kč na DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8.228 Kč.

[37] Dále stěžovatelce přísluší vůči žalované náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem, které spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi za zastupování ve výši 3.100 Kč za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], a dále paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelkou na její právní zastoupení v řízení před Nejvyšším správním soudem činí částku ve výši 3.400 Kč zvýšenou, vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelky je plátcem DPH, o částku 714 Kč na DPH ve výši 21 %, celkem tedy 4.114 Kč.

[38] Za řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem tedy přísluší stěžovatelce náhrada nákladů řízení v celkové výši 22.342 Kč. K jejímu uhrazení stanovil Nejvyšší správní soud žalované přiměřenou lhůtu. Žalovaná ve věci neměla úspěch, náhrada nákladů řízení jí tudíž nenáleží.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2018

pokračování

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu